

ВІДГУК

офіційного опонента Носка Миколи Олексійовича
на дисертаційну роботу Тищенко Валерії Олексіївни за темою:
«Теоретико-методологічні основи системи контролю тренувальної
та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного
виховання та спорту зі спеціальності 24.00.01 – олімпійський і
професійний спорт

Детальний аналіз дисертації Тищенко В.О. «Теоретико-методологічні основи системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу» дозволяє сформулювати наступні узагальнені висновки щодо актуальності, ступеня обґрунтованості основних наукових положень, висновків, рекомендацій, достовірності, наукової новизни, практичного значення, а також загальної оцінки роботи.

Актуальність теми. Із кожним олімпійським циклом сучасний спорт вищих досягнень висуває до спортсменів все більш жорсткі вимоги. Успішність підготовки спортсменів залежить від ефективності методів організації, управління та контролю, раціонального застосування сучасних технологій у тренувальному процесі.

У зв'язку з тим, що інформація щодо принципів організації і здійснення підготовки спортсменів різної кваліфікації, закономірностей адаптації організму до фізичних навантажень, керування і здійснення різних видів контролю, з урахуванням рівня розвитку чоловічого гандболу не має чіткої визначеності та узагальнення, українські тренери позбавлені можливості ефективно управляти підготовкою спортсменів високої кваліфікації.

Низка науковців зазначають, що органічний зв'язок методів і засобів комплексного контролю разом із педагогічними прийомами навчально-виховного процесу, фізичного розвитку дозволяє уніфікувати підготовку спортсменів.

Тож багатьма дослідниками доведено, що досить важлива частка

управління навчально-тренувальною та змагальною діяльністю гандболістів високої кваліфікації належить саме контролю, від якого залежить ефективність реалізації програм підготовки, прогнозування результатів і наслідків, корекція його протікання.

На реалізацію контролю припадають системно-визначальні функції системи підготовки серед яких: збір інформації про спортсмена (команду), її аналіз та на основі цього прийняття рішення про планування, організацію тренувальної та змагальної діяльності.

Однак, більшість наукових даних свідчать про стандартизований та оптимальний підхід для підготовки команд високої кваліфікації із розподілом за часом на оперативний, поточний, етапний і спрямованістю на визначення показників антропометрії, функціонального та психоемоційного станів, різних видів підготовленості (фізична, технічна, тактична, психічна, теоретична, інтегральна) та змагальної діяльності за урахуванням відповідності специфіці виду спорту, віковим і кваліфікаційним особливостям спортсменів, спрямованості тренувального процесу.

Викладені аргументи переконують в актуальності та своєчасності дисертаційного дослідження В.О. Тищенко, предметом якого обрано контроль тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до теми 2.4 «Теоретико-методичні основи індивідуалізації навчально-тренувального процесу в ігрових видах спорту» (номер державної реєстрації: 0112U002001) Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр. Міністерства освіти і науки України та теми «Теоретико-методичні основи управління тренувальним процесом та змагальною діяльністю в олімпійському, професійному та адаптивному спорті» (номер державної реєстрації: 0116U003167) плану науково-дослідної роботи Львівського державного університету фізичної культури на 2016–2020 рр.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій.

Наукові положення, що виносяться на захист, рекомендації та висновки достатньо обґрунтовані як науковими напрацюваннями окремих дослідників, праці яких піддавалися аналізу, так і власне результатами проведених досліджень в межах опонованої дисертаційної роботи. Актуальність теми обґрунтовано. Вдало визначені протиріччя між еволюцією правил змагань та специфіки змагальної діяльності в гандболі, спрямованістю процесу підготовки команд високої кваліфікації до досягнення найвищого результату в змаганнях різного рівня, потребою отримання об'єктивної інформації про різні сторони підготовленості спортсмена та можливостей їх реалізації в змагальній діяльності на різних етапах підготовки та водночас відсутністю цілісного наукового обґрунтування системи контролю в межах річної і багаторічної підготовки команд високої кваліфікації з гандболу із урахуванням показників тренувальної та змагальної діяльності.

Проблематика дисертаційного дослідження базується на ствердженні автора щодо відсутності комплексного теоретико-методологічного обґрунтування системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації. Тож, недостатня її розробленість слугувала ретельному вивченню автором цих питань і як, результат – розробка концепції та, як наслідок, впровадження системи контролю в навчально-тренувальний процес провідних гандбольних команд України і закордонних ліг.

Практичне значення дослідження також не підлягає сумніву, оскільки автор вперше представила методологічну платформу системи контролю тренувальної та змагальної діяльності гандболістів високої кваліфікації у вигляді взаємопроникних підсистем, їх структурованих компонентів із аутентифікацією змісту та функціональної доречності.

Оцінюючи ступінь обґрунтованості наукових досліджень і висновків, сформульованих у дисертації В.О. Тищенко, слід зауважити, що значною мірою вона забезпечується структурою роботи, яка відображає концептуальну позицію автора, є обґрунтованою, а її складові тісно

взаємопов'язані й ілюструють окремі важливі моменти проведеного дослідження.

Об'єкт і предмет дисертаційної роботи логічно пов'язані та цілком визначають методологію наукового пошуку. Результати наукових досліджень є загомою інформаційною базою, оперуючи якою, здобувач обґрунтовує наукові положення, висновки та рекомендації.

Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження. Аналізуючи надбання дисертаційного дослідження, варто зауважити на наступних результатах, що мають значущу наукову новизну.

Автором уперше обґрунтовано систему контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу, у межах якої подано сукупність нових засобів та методів, умов реалізації контролю, закономірностей, принципів і функцій та встановлено чинники ефективності системи підготовки в гандболі.

Удосконалено відомості про специфіку структури та змісту системи підготовки та побудови річного макроциклі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу та їх багаторічної підготовки; дані про параметри підготовленості та чинники результативності змагальної діяльності у гандболі на прикладі команд високої кваліфікації; номенклатуру засобів для етапного, поточного та оперативного контролю та самоконтролю гандболістів у річному макроциклі підготовки; критерії оцінювання ефективності системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу.

Також набули подальшого розвитку організаційні та методичні компоненти контролю як чинника ефективності багаторічної підготовки команд високої кваліфікації у гандболі; відомості щодо структури та змісту завдань оперативного, поточного та етапного контролю в системі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу.

Вважаємо, що положення наукової новизни сформульовані коректно, їх кількість та кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам.

Практичне значення отриманих результатів. Дане дисертаційне дослідження безумовно значимо для практиків команд високої кваліфікації з гандболу, у зв'язку з тим, що обґрунтовує важливість оперативного, поточного та етапного контролю тренувальної та змагальної діяльності. Результати впроваджено:

- у діяльність Федерації гандболу України;
- у систему підготовки команд високої кваліфікації Суперліги України: ГК «Мотор», ГК «ЗТР», ГК «ЦСКА», ГК «ЗНТУ-ЗЛБ», ГК «ЗТР-Буревісник», ГК «КДЮСШ ім. Ю. Кутенко-ЛДУФК-Політехнік»;
- у систему підготовки закордонних команд високої кваліфікації: СКА (Білорусь), «Granitas-Karys» (Литва), "Põlva Serviti" (Естонія), «B. B. Ankara Spor» (Туреччина), «Olimpus-85-USIEFS» (Молдова), «Bramfelder SV» (Німеччина), «NMC Górnik Zabrze» (Польща);
- у навчальний процес студентів Національного університету фізичного виховання і спорту, Білоруського державного університету фізичної культури, Харківської державної академії фізичної культури, Запорізького національного університету, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Білоруського державного педагогічного університету імені Максима Танка, Запорізького національного технічного університету, Львівського державного університету фізичної культури.

Повнота викладу результатів дослідження у друкованих працях. Основні положення та висновки дисертаційної роботи викладені у 63 друкованих працях, серед яких дві монографії; навчальний посібник рекомендований МОН України для студентів вишів; 41 стаття – у наукових фахових виданнях України; 4 – у журналах, які індексуються в наукометричній базі Scopus; 10 – у закордонних періодичних виданнях за напрямом дисертації; 5 – у інших виданнях; отримано 5 патентів України та 4 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Вищезначене представлення результатів наукової роботи є достатнім. Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та

розкриття змісту дисертації відповідає вимогам МОН України щодо публікації основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту. Публікації повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертації. Зміст автореферату є ідентичним до змісту дисертації і достатньо повно відображає основні положення дисертаційного дослідження.

Спрямованість науково-практичних конференцій, де відбувалася апробація результатів дисертаційного дослідження, характер статей здобувача наукового ступеня, в яких відображено положення дисертації і результати проведених досліджень, повною мірою розкривають проблематику дисертаційної роботи. Загалом вважаємо, що дисертація пройшла належну апробацію; вона є самостійною науковою працею, що має завершений характер.

Оцінка структури, змісту та оформлення дисертації. Дисертація побудована традиційно, складається з анотації, переліку умовних позначень, вступу, основного змісту, який викладений у відповідних восьми розділах, висновків, списку використаних джерел і додатків. Дисертаційна робота (обсяг – 525 сторінки), додатки (обсяг – 173 сторінки), список використаної літератури (858 джерела, у тому числі 316 – закордонні), ілюстрована 52 таблицями і 39 рисунками.

У **вступі** стисло представлено актуальність дослідження, науковий апарат, який, на нашу думку, визначено грамотно й коректно. Дисертантка чітко визначила об'єкт, предмет і мету дослідження, практичну значущість, окреслила завдання та етапність роботи. У процесі розв'язання поставлених завдань було використано комплекс оптимальних методів науково-педагогічного дослідження, які взаємно доповнювали один одного, відповідні проблематиці дослідження та сучасним вимогам до кваліфікаційних робіт рівня дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту. Серед них – теоретичний аналіз літератури і узагальнення педагогічного досвіду, даних наукової та методичної літератури й інформаційної мережі Інтернет; соціологічні методи

(опитування, аналіз документальних матеріалів); експертне оцінювання; педагогічне спостереження; педагогічне тестування; педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

У першому розділі – **«Контроль у системі підготовки команд високої кваліфікації у спортивних іграх»** – подано значення контролю в системі підготовки команд у спортивних іграх. Охарактеризовано особливості контролю компонентів тренувальної та змагальної діяльності гандболістів різної кваліфікації і сучасні вимоги до підготовленості гандболістів високої кваліфікації. Визначено сучасні вимоги зі сторони тренувальної діяльності до підготовленості гандболістів високої кваліфікації. Подано інноваційні засоби в контролі тренувальної та змагальної діяльності команд у спортивних іграх.

Головна ідея, якої дотримується дисертантка, полягає в тому, що лише удосконалення системи контролю команд високої кваліфікації в гандболі призведе до максимальної реалізації індивідуальних можливостей спортсменів.

Абсолютно резонно, на наш погляд, дослідниця звертається до сучасних інноваційних засобів контролю тренувальної та змагальної діяльності команд у спортивних іграх, використовуючи різні інтерпретації та їх обґрунтування.

У другому розділі – **«Методи та організація дослідження»** – дисертантка навела основні положення методології дослідження. Окремими підрозділами другого розділу запропоновано характеристику методів дослідження, конкретизацію їхнього використання для розв'язання завдань дисертаційної роботи та розкриття організації дослідження. Тривалість дослідження (2012–2017 рр.), із урахуванням аргументованості застосування комплексу методів дослідження, відповідає рівню дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Діагностичний інструментарій, використаний В.О. Тищенко, збігається з метою дослідження, характеризується адекватністю, адже дозволяв отримати результати, які відповідали реальному стану суб'єктів діагностування; об'єктивністю, тому що не включав суб'єктивну думку за

аналізом отриманих даних, і гарантував можливість їх перевірки достатністю, яка забезпечувалась повнотою даних, необхідних для ґрунтового вивчення стану суб'єкта діагностування.

Третій розділ дисертаційного дослідження – « **Особливості побудови системи підготовки команд високої кваліфікації з гандболу в сучасних умовах**» – присвячений аналізу структури та змісту навчально-тренувального процесу команд високої кваліфікації з гандболу.

Авторкою з'ясовано, що фази розвитку спортивної форми визначають тривалість, структуру періодів та їх зміст. Зауважила на наявній суттєвій специфікації тривалості та змістовного наповнення періодів річного макроциклу, яка пов'язана із застосуванням одноциклової побудови з тривалим змагальним періодом.

Заслуговує на увагу той факт, що у дисертаційному дослідженні В.О. Тищенко ґрунтовно описує структуру річної підготовки команд високої кваліфікації з гандболу, яка повністю відповідає керівним положенням загальної теорії підготовки спортсменів та містить підготовчий, змагальний та перехідний періоди річного макроциклу.

Керованість і передбачуваність зазначеного процесу відповідно до поліпарадигмального підходу забезпечується всіма існуючими педагогічними засобами, що мають нормативно-правові підстави для використання в сучасній українській системі контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу.

У четвертому розділі – «**Досвід застосування контролю тренувальної та змагальної діяльності в системі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу**» – слід відзначити практичну цінність виконаного соціологічного опитування фахівців (тренерів), які працюють зі спортсменами цього рівня, для з'ясування наявного стану проблеми контролю тренувальної та змагальної діяльності в системі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу.

Вартісні здобутки – у визначенні чинників надійності, результативності й ефективності тренувальної та змагальної діяльності, окресленні

відмінностей в обсязі тренувань у різних структурних утвореннях, наголошенні на особливостях удосконалення джерел енергозабезпечення протягом річного макроциклу, з'ясовані найбільш інформативних видів контролю, виявленні необхідності диференціації тестування підготовленості гандболістів за ігровим амплуа.

Науково-грамотно, логічно та доцільно визначено розуміння та цільність проблемного поля контролю тренувальної та змагальної діяльності в системі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу. Поза сумнівом, цінним є те, що авторка систематизувала відмінності у ставленні тренерів до змісту, інформативності видів контролю, кількості тестування, вимог до процедури його проведення. Доречно зацентрована увага на ставленні тренерів, при реалізації системи контролю гандболістів, на кількості тренувальних занять у тижневому періоді та їх тривалості, що дало змогу спрогнозувати можливі точки проведення відповідного виду контролю та різну спрямованість.

Підтверджується думка, що у командах високої кваліфікації, незважаючи на спорідненість цільово-результативної діяльності, граничні тренувальні та змагальні навантаження відрізняються між собою баченням значеної діяльності.

У п'ятому розділі – **«Концепція контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу»** – науково вартісно представлено авторську концепцію контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу, яку авторка доцільно розглядає як цілісну систему, що будується на основі єдності загального, особливого й індивідуального.

Система контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу, як загальне, розглядається автором як «сукупність взаємозв'язаних інформативних показників, що характеризують якість та рівень підготовленості спортсмена у відповідності до умов їх реалізації з урахуванням структурних ланок тренувальної та змагальної діяльності», як особливе, має свою специфіку у гандбольних командах

високої кваліфікації, зумовлену одноцикловою побудовою річного макроциклу та тривалістю змагального періоду підготовки, як індивідуальне – відображає залежність ефективності підготовки команди від професіоналізму тренера та індивідуальних особливостей спортсменів. Ця система контролю унаочнює зв'язки між умовами, метою, методами, засобами, наочно відбиває функціональність і динамічність відповідного андрагогічного процесу, за допомогою якого досягається очікуваний результат дослідження

Реалізація концепції контролю потребує розробки і впровадження такої системи, яка через взаємодію її підсистем дозволяє отримати головний результат – досягнення стану найвищої готовності спортсменів-гандболістів високої кваліфікації. Отже, концепція виглядає дійсно актуальною та доречною.

У розділі інтерпретовано специфічні принципи, розробленої системи контролю тренувальної та змагальної діяльності гандболістів та команд високої кваліфікації: еволюційна відповідність, безперервність діяльності, спрямованість, елементарність, своєчасність, порівняльність. Окреслено основні функції системи контролю тренувальної та змагальної діяльності, які визначено для системи контролю тренувальної та змагальної діяльності спортсменів.

Розроблену систему представлено взаємопроникними підсистемами: цільово-методологічна та реалізаційно-діяльнісна. Підсистеми виокремлені, кожна з них має: мету функціонування, підпорядковану спільній меті функціонування всієї системи; комплекс елементів, що складають систему; свою систему управління, що входить до загальної системи. Поділ системи на підсистеми є різним залежно від принципів, які зазначені раніше, теоретичний аналіз та власний практичний досвід уможливив визначення її структурних компонентів. Кожна з підсистем складається з відповідних компонентів.

Нам імонує, що реалізаційно-діяльнісну підсистему, відповідно її властивостям, розглянуто за допомогою теорії графів, завдяки якій,

визначено взаємозв'язки, консеквентність, логічність, взаємний вплив компонентів системи контролю.

Позитивним моментом є побудова логічного ланцюга «потреба спорту вищих досягнень у підвищенні ефективності тренувальної і змагальної діяльності – чинники, що зумовлюють зростаюче значення методології комплексного контролю – система контролю команд високої кваліфікації з гандболу – результат» із наданням аргументованого визначення кожного з них. Отже, цінність авторської системи полягає саме в її цілісності, оскільки автору вдалося, не порушуючи змістового наповнення компонентів, представити їх системно, аргументуючи кожний крок своєї дослідницької діяльності.

Схвалюємо науковий підхід В. О. Тищенко щодо розв'язання змісту шостого розділу – **«Диференціація засобів і методів контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу»**, – де наведено вимоги диференціації засобів та методів контролю за їх значущістю. До позитивних наробок необхідно віднести методичний прийом «префікс», який з цією метою введено до системи контролю і виокремлено три його основні рівні: обов'язкове використання засобів в системі контролю на тих чи інших часових відрізках; варіативне використання засобів контролю (за вибором); використання в тих чи інших умовах ускладняється об'єктивними та суб'єктивними чинниками.

Достатній рівень обґрунтованості значної кількості тестів та контрольних вправ у гандболі, споріднених за структурою і змістом змагальної діяльності видів спорту, що надало змогу залучити більшість з них до системи контролю команд високої кваліфікації з гандболу. Приведено нормативні показники у відповідності до потреби їх адаптації до рівня підготовленості спортсменів та команд, його динаміки та загалом врахування особливостей спорту вищих досягнень.

У розділі вичерпно розкрито, з урахуванням специфіки системи підготовки команд високої кваліфікації з гандболу, комплекс відносно простих методик оцінювання різних сторін підготовленості спортсменів,

стандартизацію використання запропонованих методик спортсменами. Розроблено алгоритм та уніфікацію запису та передачі інформації з метою забезпечення можливості подальшої індивідуальної обробки та передачі інформації, що дасть змогу своєчасно досягати і підтримувати оптимальний рівень підготовленості гравців і команди, як в окремих матчах, так і протягом усього змагального періоду.

У цьому – **«Система контролю тренувальної та змагальної діяльності спортсменів та команд високої кваліфікації з гандболу в річному макроциклі підготовки»** – здійснена експериментальна перевірка ефективності системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу у річному макроциклі підготовки, яка забезпечена послідовним впровадженням її в реальні умови сезону 2015–2016 рр. команд «Мотор» і «ЗТР».

Для встановлення ефективності системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу, представленої у цьому розділі, дисертанткою було проведено експертне оцінювання з залученням суб'єктів персоніфікованої частини системи підготовки команд високої кваліфікації з гандболу за низкою критеріїв: цільове призначення, достовірність, цінність, періодичність, повнота, детермінованість, безперервність отримання інформації, швидкість прийняття рішення, витрати, форма подання інформації, узгодженість компонентів контролю.

Доцільною є думка автора, що використаний підхід до групування засобів та методів контролю на основі префіксів, надає можливості кожній команді високої кваліфікації з гандболу підібрати свою індивідуальну стратегію проведення контролю, зважаючи на об'єктивні обставини політики клубу в частині фінансового та ресурсного забезпечення. Зміст цього розділу відображає кропітку, послідовну, системну роботу щодо обґрунтування напрямів вдосконалення системи контролю тренувальної та змагальної діяльності.

Восьмий розділ **«Аналіз та узагальнення результатів дослідження»** має загальноприйнятну структуру та зміст. Виявлено дискусійні та

сформульовано наукові положення трьох рівнів новизни (уперше, удосконалено, набули подальшого розвитку).

Висновки структурно повністю відповідають завданням дослідження, відбивають основні його результати.

Додатки оформлені у відповідності з вимогами, відповідають напряду та доповнюють розуміння проведених досліджень.

Анотатор розкриває основний зміст виконаного дослідження і отриманих результатів, висвітлених у дисертаційній роботі.

Загалом дисертаційна робота Тищенко В.О. за темою: «Теоретико-методологічні основи системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу» написана сучасною українською мовою і відповідає особливостям наукових стилів, що визначається адекватним застосуванням термінів і понять. Робота є цілісною і характеризується тематичною повнотою та розкриттям головної наукової ідеї автора. Подані в роботі наукові та практичні положення логічно викладені та загалом достатньо обґрунтовані. Викладені ідеї та розробки, що належать співавторам чи іншим авторам та критичний аналіз наукових поглядів інших авторів має посилання на джерела.

Водночас рецензована дисертація не позбавлена окремих недоліків, що мають різний ступінь принциповості. Вважаю за необхідне звернути увагу на зауваження та окремі моменти в роботі, які вимагають уточнення:

1. На наш погляд перебільшено кількість розділів (аж вісім) можна б було зменшити весь текст до п'яти чи шести розділів.

2. Є переліки посилань, які налічують 10 і більше джерел.

3. Наведені середньостатистичні показники тривалості періодів річного макроциклу в таблицях 3.1, 3.2, 3.3 і 3.4. краще б сприймалось на рисунках або діаграмах на яких було б видно як ці показники відрізняються.

4. На нашу думку, 6 розділ надто перевантажений показниками. Рекомендовано кількість їх скоротити або об'єднати.

5. Між таблицями повинен бути текст, а таблиці 7.2, 7.3 і 7.4 ідуть одна за одною.

6. Аналіз змагальної діяльності зроблено лише за показниками двох команд.

7. У дисертаційному дослідженні зустрічаються поодинокі орфографічні та пунктуаційні помилки, складні формулювання тощо.

8. В тексті дисертації особливо в розділах власних досліджень, часто автор пише від множини тобто ми, нами та ін. – дослідження є самостійно виконаним тобто самим здобувачем, без зайвої допомоги.

У цілому, зазначені зауваження не зменшують теоретико-практичного значення отриманих результатів дисертаційної роботи, тому рецензія про дисертацію В.О. Тищенко є позитивною.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.
Дисертаційна робота В.О. Тищенко на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту не містить зазначень та наукової інформації, представленої у дисертаційній роботі захищеній здобувачем на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту.

Дисертаційна робота Тищенко Валерії Олександрівни є структурованою, цілісною, завершеною науково-дослідною працею, в якій виокремлено актуальну науково-прикладну проблему, що пов'язана із наявним протиріччям між еволюційними змінами правил змагань та специфіки змагальної діяльності в гандболі, спрямованістю процесу підготовки команд високої кваліфікації до досягнення найвищого результату в змаганнях різного рівня, потребою отримання об'єктивної інформації про підготовленість спортсмена та можливості її реалізації в змагальній діяльності на різних етапах підготовки та водночас браком цілісного наукового обґрунтування контролю в межах річної і багаторічної підготовки команд високої кваліфікації в гандболі із урахуванням показників тренувальної та змагальної діяльності.

Оформлення текстів дисертаційної роботи, з урахуванням зазначених вище зауважень, загалом відповідає діючим вимогам, що наявні у нормативних документах.

Все вищевикладене дозволяє вважати, що за змістом, актуальністю, науковою новизною теоретичних узагальнень, рівнем застосування методичних підходів, обсягом проведених досліджень дисертаційна робота за темою «Теоретико-методологічні основи системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу», відповідає вимогам положення «Порядок присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 зі змінами, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
академік НАПН України,
ректор Чернігівського національного педагогічного
університету імені Т. Г. Шевченка

М.О. Носко